

Landelijk Netwerk Autisme

Checklist Autism for Toddlers

CHAT: Checklist Autism for Toddlers

Specifiek voor huisartsen en artsen die raadplegingen houden voor hele jonge kinderen (zoals in Kind & Gezin), is door Simon Baron-Cohen van het psychiatrisch instituut van de University of London, in samenwerking met Christopher Gillberg, kinderpsychiater aan de universiteit van Göteborg (Zweden) een *screeningsinstrument* ontwikkeld voor peuters van ongeveer 18 maanden.

Het betreft een eenvoudige vragenlijst, bestaande uit 9 vragen aan de ouders en 5 aandachtspunten voor observatie van de peuter tijdens de raadpleging. De checklist kan op nauwelijks enkele minuten ingevuld worden.

Hoewel het instrument nog uitvoerig moet onderzocht worden op betrouwbaarheid en validiteit door middel van een follow-up studie op grote schaal, getuigen de eerste onderzoeksresultaten van een veelbelovend instrument. In een steekproef van 91 peuters, waaronder 41 kinderen met risico-ontwikkeling, werden op de leeftijd van 18 maanden de 4 peuters met autisme reeds gedetecteerd aan de hand van de CHAT. Op de leeftijd van 30 maanden werd deze detectie diagnostisch gevalideerd. Omdat de CHAT nog experimenteel is, dient de nodige voorzichtigheid in het gebruik ervan aan de dag gelegd. Maar het lijkt ons een handig en economisch instrument om vermoedens omtrent autisme reeds op vroege leeftijd uit te spreken, zodat het kind kan doorverwezen worden naar gespecialiseerde diagnostische centra zoals de Centra voor Ontwikkelingsstoornissen.

CHAT: hoe hanteren?

Onder de 14 vragen zijn er 5 *sleutelindicatoren* voor autisme: sociale interesse (2), sociaal spel (4), verbeeldingsspel (5), protodeclaratief wijzen (7) en gedeelde aandacht (9). *Indien op 2 of meer van deze 5 sleutelvragen een **neen** als antwoord gegeven wordt, is er een **vermoeden van autisme**.*

Verder onderzoek is dan aangewezen.

Deel 1: Vragen aan de ouders

1. Geniet je kind ervan, wanneer het rondgezwierd, op je knie geschommeld wordt?

Ja / Neen

2. Heeft je kind belangstelling voor andere kinderen?

Ja / Neen

3. Klimt / klautert je kind graag op dingen, zoals op trappen?

Ja / Neen

4. Geniet je kind van kiekeboespelletjes, verstoppertje?

Ja / Neen

5. Doet het kind ooit alsof, b.v. dat het een kopje koffie maakt (gebruik maken van een speelgoedkopje en -kan), of doet hij/zij met andere dingen wel eens alsof?

Ja / Neen

6. Wijst je kind ooit wel eens iets (met de wijsvinger) aan om iets te *vragen*?

Ja / Neen

7. Wijst je kind ooit wel eens iets aan, om zijn/haar *belangstelling* voor iets te tonen?

Ja / Neen

8. Kan je kind goed (of: gepast) spelen met kleine speeltjes (b.v. autootjes, blokken) - méér dan louter die in de mond steken, eraan friemelen, of ze laten vallen?

Ja / Neen

9. Brengt het kind wel eens voorwerpen naar jou (de ouder), om je iets te *tonen*?

Ja / Neen

Deel 2: Observatie door de arts

1. Heeft het kind tijdens de raadpleging oogcontact met jou gemaakt?

Ja / Neen

2. Trek de aandacht van het kind. Wijs dan door de kamer een interessant voorwerp aan, en zeg: "Kijk (eens) daar! Een (naam van het speeltje)!" Bekijk het gezicht van het kind. Kijkt het door de kamer om te zien wat je aanwijst?

("JA": het kind heeft echt gekeken naar het voorwerp dat je aanwees, en niet gewoon naar je hand.)

Ja / Neen

3. Trek de aandacht van het kind. Geef het dan een miniatuurkopje en -kan, en zeg: "Kan je een kopje koffie (thee...) maken?" Doet het kind alsof het koffie schenkt, drinkt enz.?

("JA": ook als je een ander voorbeeld van een doe-alsof-spelletje kan' uitlokken'.)

Ja / Neen

4. Vraag aan het kind: "Waar is de lamp?" of "Toon me de lamp". *Wijst* het kind met de wijsvinger naar de lamp? Als het kind het woord "lamp" niet begrijpt, vraag dan naar een ander voorwerp, dat buiten zijn/haar bereik ligt.

("JA": op (of rond) het moment, waarop het kind het voorwerp aanwijst, moet het naar je gezicht kijken.)

Ja / Neen

5. Kan het kind een toren maken met blokken? (Zo ja, met hoeveel blokken?)

Ja / Neen

Met toestemming overgenomen uit:

"Can autism be detected at 18 months? The needle, the haystack, and the CHAT," British Journal of Psychiatry, 1992, 1614, pp. 839-843. Simon Baron-Cohen, Institute of Psychiatry, University of London, De Crespigny Park, London SE5 8AF.